

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 20/13
V Lucemburku dne 28. února 2013

Rozsudky ve věcech C-473/10, C-483/10, C-555/10 a C-556/10,
Komise v. Maďarsko, Španělsko, Rakousko a Německo

Maďarsko a Španělsko nesplnily povinnosti, které pro ně vyplývají z unijního práva v oblasti železniční dopravy

Rakouská a německá právní úprava v této oblasti je naopak v souladu s unijním právem.

Členské státy jsou v rámci liberalizace odvětví železnic v Evropské unii povinny zajistit podnikům působícím v tomto odvětví nestranný a nediskriminační přístup k železniční infrastruktuře. V této souvislosti již nemůže být výkon funkcí považovaných za zásadní zajišťován železničními podniky členských států, ale musí být svěřen nezávislým subjektům. Tyto funkce v podstatě zahrnují udělování licencí pro přístup železničních podniků k železniční síti, přidělování tras vlaků a stanovení poplatku odváděného podniky železniční dopravy za použití sítě.

Jedná se o žaloby spadající do série žalob¹ podaných Komisí proti několika členským státům pro nesplnění jejich povinností vyplývajících ze směrnic, které upravují fungování odvětví železniční dopravy². Úkolem Soudního dvora v projednávané věci bylo zkoumat žaloby proti Maďarsku, Španělsku, Rakousku a Německu.

C-473/10 Komise v. Maďarsko

Komise v rámci přidělování tras vytýká Maďarsku, že svěřilo řízení dopravy dvěma železničním podnikům, které již po řadu let působí v tomto členském státě, společností MÁV a GySEV, a nikoli nezávislému subjektu.

Ve svém dnešním rozsudku Soudní dvůr konstatuje, že základní funkce přidělování tras zahrnuje činnosti správní povahy, jež se v podstatě týkají plánování, sestavování jízdního řádu a přidělování individuálních tras vlaků *ad hoc*. Řízení dopravy naopak zahrnuje činnosti, jež souvisí s řízením infrastruktury a nespočívá v přijímání rozhodnutí o přidělování tras vlaků, nýbrž v provádění těchto rozhodnutí. V důsledku toho **řízení dopravy nelze považovat za základní funkci, a tudíž může být, jak je tomu v Maďarsku, svěřeno železničním podnikům**. Obdobně – ačkoliv stanovení poplatků, které musí být odváděny podniky železniční dopravy za užívání sítě, představuje základní funkci – lze pouhý výběr poplatků a jejich fakturaci svěřit tradičním provozovatelům.

Naopak Soudní dvůr uvádí, že Maďarsko nesplnilo povinnosti, které pro ně vyplývají ze směrnice 2001/14, jelikož nevymezilo podmínky zaručující finanční rovnováhu provozovatelů infrastruktury, ani nepřijalo opatření podněcující ke snižování nákladů a poplatků spojených s provozem a používáním infrastruktury. Soudní dvůr dospěl dále k závěru, že Maďarsko tím, že nezaručilo, aby se poplatky vybírané provozovateli infrastruktury rovnaly nákladům přímo vynaloženým za provoz železniční dopravy, porušilo zmíněnou směrnici.

C-483/10 Komise v. Španělsko

¹ Jde o věci [C-473/10](#), Komise v. Maďarsko; [C-483/10](#), Komise v. Španělsko; [C-512/10](#), Komise v. Polsko; [C-528/10](#), Komise v. Řecko; [C-545/10](#), Komise v. Česká republika; [C-555/10](#), Komise v. Rakousko; [C-556/10](#), Komise v. Německo; [C-557/10](#), Komise v. Portugalsko; [C-625/10](#), Komise v. Francie; [C-627/10](#), Komise v. Slovinsko; [C-369/11](#), Komise v. Itálie; a [C-412/11](#) Komise v. Lucembursko.

² Směrnice Rady 91/440/EHS ze dne 29. července 1991 o rozvoji železnic Společenství (Úř. věst. L 237, s. 25; Zvl. vyd. 07/01, s. 341) ve znění směrnice 2001/12, a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/14/ES ze dne 26. února 2001 o přidělování kapacity železniční infrastruktury a zpoplatnění železniční infrastruktury (Úř. věst. L 75, s. 29; Zvl. vyd. 07/05, s. 404), ve znění směrnic 2004/49/ES a 2007/58/ES.

Co se týče této žaloby, Soudní dvůr především připomíná, že ačkoli jsou členské státy příslušné pro vymezení normativního rámce zpoplatnění, musí brát nicméně ohled na nezávislost vedení provozovatele infrastruktury a svěřit tomuto provozovateli stanovení poplatku za použití železniční sítě. V tomto ohledu Soudní dvůr rozhodl, že Španělsko tím, že právo stanovit tento poplatek vyhradilo státu, nesplnilo povinnosti, které jí ukládá směrnice 2001/14.

Dále Soudní dvůr zdůrazňuje, že členské státy jsou povinny do systému zpoplatnění zavést systém zvyšování výkonu, který umožní minimalizaci závad a zvyšování výkonu železniční sítě. Španělské právní předpisy sice stanoví možnost zohlednit zvyšování výkonu sítě a její rozvoj, ale to nepostačuje ke splnění požadavku skutečného zavedení systému zvyšování výkonu železniční sítě.

Soudní dvůr rovněž rozhoduje, že španělské právní předpisy přiznávající orgánům veřejné moci v případech překrývání žádostí pro tutéž hodinovou trasu nebo při přetížení sítě právo stanovit pořadí přidělování pro různé druhy služeb na každé lince, s přihlédnutím k službám nákladní přepravy, jsou v rozporu se směrnicí 2001/14. Tato směrnice totiž výslovně určuje, že členské státy musí stanovit specifická pravidla pro přidělování kapacity, a že pouze provozovatel infrastruktury může dát – a to jenom v určitých případech – přednost určitým službám.

Konečně Soudní dvůr konstatuje, že španělské právní předpisy stanovením kritéria skutečného využívání sítě jakožto kritéria přidělování kapacity infrastruktury v případě překrývání žádostí pro tutéž hodinovou trasu nebo v případě přetížení sítě odporují směrnici 2001/14, jelikož zohlednění přidělování a skutečného užívání sítě není podmíněno uzavřením rámcové dohody. Podle směrnice 2001/14 totiž maximální doba využívání tras odpovídá jednomu období platnosti jízdního řádu, ledaže mezi provozovatelem infrastruktury a železničním podnikem byla uzavřena rámcová dohoda v souladu s touto směrnicí. Soudní dvůr navíc rozhodl, že takovéto kritérium přidělování kapacity je diskriminační, jelikož vede k zachování výhod obvyklých uživatelů a k zablokování přístupu nových účastníků trhu k nejatraktivnějším trasám.

C-555/10 Komise v. Rakousko a C-556/10 Komise v. Německo

Soudní dvůr v plném rozsahu zamítá žaloby Komise proti Rakousku a Německu

Komise tvrdila, že směrnice neumožňují členským státům začlenit nezávislého provozovatele železniční infrastruktury do holdingové společnosti, k níž přináležejí i železniční podniky, ledaže byla stanovena doplňující opatření zaručující nezávislost řízení. Podle Komise však Rakousko ani Německo při začlenění svých provozovatelů infrastruktury – ÖBB-Infrastruktur a Deutsche Bahn Netz – do holdingové společnosti takováto opatření nepřijalo.

Soudní dvůr však tento žalobní důvod zamítá. Připomíná, že k plnění funkcí zpoplatnění a přidělování kapacity musí být ÖBB-Infrastruktur a Deutsche Bahn Netz z hlediska své právní formy, organizace a rozhodovacích pravomocí nezávislé na svých holdingových společnostech. Je patrné, že každá z těchto společností má vlastní právní subjektivitu, orgány i zdroje, jež jsou odlišné od subjektivity, orgánů a zdrojů její holdingové společnosti. Soudní dvůr ostatně konstatuje, že tato doplňující opatření, jichž se dovolává Komise, nejsou v uvedených směrnících zmiňována, takže jejich přijetí nelze od členských států vyžadovat.

Soudní dvůr odmítá též argumentaci Komise, podle níž Německo nesplnilo své povinnosti ohledně zpoplatňování a zavádění mechanismu sloužícího k omezování nákladů spojených se službami infrastruktury a se snižováním poplatků za přístup.

UPOZORNĚNÍ: Žaloba pro nesplnění povinnosti, směřující proti členskému státu, který nesplnil své povinnosti vyplývající z práva Unie, může být podána Komisí nebo jiným členským státem. Jestliže Soudní dvůr rozhodne, že došlo k nesplnění povinnosti, dotýčný členský stát je povinen vyhovět rozsudku v co nejkratší lhůtě.

Dojde-li Komisi k názoru, že členský stát rozsudku nevyhověl, může podat novou žalobu s návrhem na uložení peněžitých sankcí. V případě, že Komisi nebyla sdělena opatření k provedení směrnice, však Soudní dvůr může na návrh Komise uložit sankce již ve stadiu prvního rozsudku.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

Úplné znění rozsudků ([C-473/10](#), [C-483/10](#), [C-555/10](#) a [C-556/10](#)) se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106